



## **LIETUVOS TEISĖJŲ ASOCIACIJOS ELGESIO KODEKSO SUSITARIMAS**

### **LRTA nariams, kandidatams Asmenims deleguotiems nuo LRTA**

Šis elgesio kodeksas yra priemonė skirta pateikti gaires visiems asmenims veikiantiems Lietuvos rankinio teisėjų asociacijos (LRTA) vardu ir jos labui, vykdamas asociacijos įsipareigojimus pagal galiojančius įstatus ir reglamentus bei varžybų nuostatus. Vis dėl to, turėtų būti nepamirštama, kad nurodymai ar patarimai neturėtų pakeisti bendrų sveiko proto ir etiško elgesio principų.

Tai yra visų LRTA oficialių asmenų pareiga jų pareigų atlikimo metu elgtis nešališkai. Tai apima įsipareigojimus rodant sąžiningumą, teisingumą, objektyvumą ir tikslumą kiekvienuose veiksmuose ar situacijose susijusiose su rankiniu.

Kiekviena užduotis, suteiktas įgaliojimas ar oficialus paskyrimas įpareigoja elgtis profesionaliai. Asmenims atliekant savo pareigas susijusias su LRTA suteikiamas aukštas pasitikėjimo lygis ir autonomija, iš jų pusės lygiai taip pat, reikalaujamas didelis įsipareigojimas ir kompetencija. Aukštas tarnybinės pareigas apibūdinantis atsakomybės lygis nustato vienodai aukštus etinius standartus visiems asmenims. Pagarba šiems aukštiems standartams turi atsispindėti LRTA nuomonėje ir įvertinimuose bei oficialių asmenų vienas kitam atžvilgiu. Šio aukšto profesinio standarto savanoriškai turi laikytis visi LRTA vardu veikiantys asmenys.

LRTA priėmė šį elgesio kodeksą ir tikisi, kad visi asociacijos nariai, vykdomieji organai ir visi kiti asmenys, atliekantys įvairias funkcijas ir pareigas, laikysis jo principų. Tai darydama LRTA pripažįsta poreikį išsaugoti ir skatinti šiuo metu egzistuojantį pasitikėjimą visų susijusių asmenų profesionalumu. Šis pasitikėjimas privalo būti skatinamas kartu su visa teisėjų bendruomene bei su jais susijusiomis šalimis lygiagrečiai kaip ir visas pasaulinis rankinis.

LRTA tiki, kad užduočių vykdymo, rezultatų siekimo ir bet kokių oficialių užduočių atlikimo kokybė ir sąžiningumas priklauso nuo oficialių asmenų, atsakingų pareigūnų sąžiningumo ir asmeninės moralės lygio. Šis sąžiningumas ir etiškas elgesys sudaro būsimos rankinio raidos Lietuvoje pagrindą ir tolimesnę jo vystymąsi. Rengdama mokymo programas ir kitas atitinkamas priemones LRTA skatins suprasti, priimti ir įgyvendinti šiuos straipsnius.

LRTA elgesio taisyklės ir LRTA socialinės žiniasklaidos gairės yra neatsiejama šio elgesio kodekso dalis ir turi tokią pačią galią ir poveikį, tarsi būtų aiškiai išdėstytos šio elgesio kodekse. Bet kuri nuoroda į šį elgesio kodeksą apima nuorodą į LRTA socialinės žiniasklaidos gaires.

### **1 STRAIPSNIS**

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, negali turėti jokių kitų įsipareigojimų kitiems, išskyrus nešališką ir teisingą jiems paskirtos užduoties/veiklos įvykdymą. Sprendimai, pagrįsti asmeniniu šališkumu ar įvykdymas bet kokių kitų įsipareigojimų pašaliniais susijusiems su rankinio žaidimu ar demonstruojama ištikimybe kitiems LRTA yra nepriimtina.

LRTA atsakingi asmenys privalo:

- Lojalumą savo užduotims ir atsakomybei, taip pat rankinio žaidimui ir LRTA laikyti aukštesniu už lojalumą žmonėms ar asmeniniams interesams;
- Laikytis LRTA įstatų, reglamentų ir niekada nebūti išsisukinėjimo nuo jų dalimi;
- Palaikyti savo kolegas atsakingus už arba susijusius su LRTA;
- Nei tiesiogiai, nei netiesiogiai neturėti jokių reikalų su trečiosiomis šalimis tokiu būdu, kuris neatitinka LRTA pareigų ir principų;
- Pranešti apie korupciją ir neteisėtą elgesį bet kur ir bet kada tik aptinkama;



- Laikykitis LRTA elgesio taisyklių ir LRTA socialinės žiniasklaidos gairių.

## **2 STRAIPSNIS**

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, neturi elgtis diskriminuojančiai kitų atžvilgiu sudarydami kažkam specialias sąlygas ar suteikiant jiems privilegijas už atlyginimą, gaunamas dovanas, specialias paslaugas, rodomą dėmesį ar bet kokią kitokią jų motyvaciją skatinančiąją priemonę.

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, neturi priimti jokių paslaugų, gauti naudos patys ar jų šeimos nariai pagal aplinkybes, kurios galėtų būti vertinamos kaip darančios įtaką atliekant savo pareigas.

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, turi vengti asmeninių santykių su asmenimis ar organizacijomis, kurie susilpnintų, ar atrodytų, kad gali susilpninti, nešališką jų pareigų atlikimą.

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, turi atmesti tiesiogiai ar netiesiogiai siūlomus kyšius, dėkingumo mokesčius ar kitokius pinigine išraiška gautus pasiūlymus ar kokią kitą naudą, atitinkamai išsaugant tokią informaciją dėl tikslo suteikti neleistiną pranašumą susijusį su rungtynėmis ar rungtynių rezultatu.

## **3 STRAIPSNIS**

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, privalo saugoti slaptumą, susijusį su LRTA vidaus reikalais.

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, turi veikti taip, kad rodytų LRTA patikimumą ir atspindėtų jų funkcijų svarbą.

Atsižvelgiant į tai asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, turi susilaikyti nuo:

- Pareiškimų darymo, kurie gali pakenkti rankinio ir/ar LRTA įvaizdžiui,
- Veiksmų atlikimo kurie galėtų sugadinti rankinio ir/ar LRTA įvaizdį.

Asmeniniame bendravime, kuriame dalyvauja asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, atliekant bet kokią užduotį ar patikėtą atsakomybę, atitinkamai oficialios LRTA veiklos metu arba ne oficialios LRTA veiklos metu, privalo laikytis mandagumo taisyklių. Asmeninis bendravimas jokių būdu negali būti naudojamas:

- Paskalų skleidimui apie subjektus ar asmenis,
- Kitų įtraukimui į veiksmus aiškiai nukreiptus prieš akivaizdžius LRTA interesus,
- Rinkti informaciją, kurią ketinama perduoti žiniasklaidai ar bet kokiam kitam tikslui, aiškiai darančią žalą LRTA, Lietuvos rankinio federacijai, federacijos nariams, atstovams, partneriams ir kitiems asmenims, atsakingiems už LRTA ar su ja susijusiems.

## **4 STRAIPSNIS**

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, neturi vartoti alkoholio, tabako ar kitų panašių medžiagų netinkamu būdu. Tai reiškia:

- Absoliučiai netoleruotinas besaikis alkoholio, tabako ar panašių medžiagų vartojimas,
- Nevartoti alkoholio, tabako ar kitų panašių medžiagų viešose sporto arenos vietose,



- Nevartoti alkoholio, tabako ar kitų panašių medžiagų tiesiogiai prieš oficialią veiklą ar užduotis, ar po jų.

## **5 STRAIPSNIS**

Žodinė prievarta, fizinis smurtas, rasizmas, seksualinis priekabiavimas ir kita, tai yra toks elgesys, kurio niekas susijęs su LRTA netoleruos.

Bet kurio veikiančio LRTA vardu pagrindas yra tolerancija, taip pat sąžiningas ir vienodas požiūris į visas susijusias šalis.

## **6 STRAIPSNIS**

Asmenų atsakingų už LRTA ar susijusių su ja, pareiga saugoti ir gerbti LRTA, nacionalinės federacijos, klubų, žaidėjų, komandų atstovų, LRTA vykdomųjų organų, rankinio administratorių, TV ir žiniasklaidos atstovų, partnerių ir partnerių kompanijų, gerbėjų ir pan. intersus nuo netinkamo elgesio. Jie turi stengtis skatinti tinkamą elgesį ir požiūrį į visus susijusius su kasdienine veikla, sprendimų priėmimo procesu, sporto renginiais ir bet kokia kita veikla.

## **7 STRAIPSNIS**

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, įsipareigoja sistemingai tobulintis nuolat mokydami, nuolat treniruodami, reguliariai sportuodami, analizuodami žaidimą, gilindami į rankinio taisykles, perprasdami taktinius ir techninius žaidimo ypatumus.

Tas pats taikoma kalbant apie kalbų mokymasi, ypač oficialią EHF anglų kalbą.

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, turi pareigą tęstiniu būdu išlaikyti savo kvalifikaciją ir sugebėjimus, kuomet patvirtina kandidatūrą arba prisiima oficialias pareigas ar užduotis.

## **8 STRAIPSNIS**

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, įsipareigoti su kitais nariais / vykdomaisiais organais / kandidatais, atsakingais ar susijusiais su LRTA elgtis su profesiniu orumu ir mandagumu, ir vengti viešai kritikuoti kitus asmenis, atsakingus ar susijusius su LRTA.

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, neturi dalyvauti jokiose lažybose, susijusiose su jų veikla/užduotimis ar prašyti kitų dalyvauti jose jų vardu.

## **9 STRAIPSNIS**

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, negali daryti veiksnių nesąžiningai apribojant ar blokuojant prieigą prie oficialių prašymų, oficialių paskyrimų ar narystės asociacijoje. Tai apima atranką į pozicijas, postus, pareigybes atsižvelgiant į ekonominius veiksnius, rasę, įsitikinimus, spalvą, amžių, lytį, seksualinę orientaciją, negalią, šalį, pilietybę ar tautybę.



## **10 STRAIPSNIS**

Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, nedelsdami privalo pranešti apie betkokią įvykį ar veiksmą siejamą su ir nusižengiant pagrindiniams sportiniams principams, garbingam žaidimui, galiojančiam Elgesio kodeksui ar apie bet kuriuos kitus LRTA taikomų taisyklių pažeidimus.

Bet koks šios pareigos nevykdymas yra LRTA prievolės pažeidimas ir gali sukelti papildomų padarinių susijusių (-iems) asmeniui (-ims).

## **11 STRAIPSNIS**

Šio elgesio kodekso susitarimo pažeidimai, įskaitant pareigą sąžiningai pranešti apie bet kokius įvykius ir pastebėjimus susijusius su korupcija ar neteisėta įtaka, taip pat už panašius veiksmus, susijusius su pagrindiniais sąžiningumo ir sporto principų sulaužymais, gali būti paskirta nuobauda ar įvykdyta kitokia bausmė susijusi su tolimesniu LRTA narystės suspendavimu ar pašalinimu pagal galiojančius LRTA įstatus ir reglamentus.

## **LRTA ELGESIO TAISYKLĖS**

1. Kiekvienas asmuo atsakingas už LRTA ar susijęs su ja, privalo laikytis šių elgesio taisyklių:
  - Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, privalo dėvėti jam skirtą aprangą ar laikytis čempionatų nuostatuose reglamentuoto aprangos standarto;
  - Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, privalo susilaikyti nuo bet kokių medžiagų vartojimo, galinčių pakenkti jo protiniams ir (arba) fiziniams gebėjimams;
  - Asmenų atsakingų už LRTA ar susijusių su ja elgesys, kalba ir veiksmai vykdant pareigas iki ar pakeliui į varžybas ir iš jų, turi būti nepriekaištingi ir visada pasižymėti sportiškumu, mandagumu ir savikontrole;
  - Vykdydami oficialią veiklą asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja į renginio vietą turi atvykti pakankamai anksti, kad turėtų laiko patikrinti infrastruktūrą, apžiūrėti patalpas ir įrangą, aptarti vietas ir renginio pravedimo tvarką, instrukuoti vietinį personalą ir keistis naudinga informacija su visomis susijusiomis šalimis;
  - Jokie asmenys atsakingi už LRTA ar susijęs su ja, negali viešai kritikuoti LRTA, jos narių, valdymo organų, partnerių, partneriškų asociacijų ir federacijų ar kitų asmenų, atsakingų už ar susijusių su LRTA.
  - Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, negali atsisakyti paskyrimo ar patikėtos užduoties, vietoj to pasirinkdamas kitą paskyrimą ar veiklą rankinio srityje.
  - Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, stengiasi turėti ir parodyti išsamias žinias savo kompetencijos ribose, demonstruoti supratingumą ir neatsisakyti paaiškinti taisyklių interpretacijas, įvykdyti jam/jai paskirtas užduotis;
  - Asmenys atsakingi už LRTA ar susiję su ja, turi įsitikinti, kad protokolai, įrašai ir raportai, ataskaitos neturi jokių išorinių trukdžių bei turi parodyti didžiausią budrumą siekiant apsaugoti šiuos dokumentus nuo galimo suklastojimo.
  - Jokie asmenys atsakingi už LRTA ar susijęs su ja, negali atskleisti jokių vidinių pokalbių informacijos, duomenų apie privatų asmenį, paslapčių ar specifinių teisėjavimo paskyrimų.



2. Kiekvienas asmuo atsakingas už LRTA ar susiję su ja, privalo vengti bet kokių veiksmų, neatsižvelgiant į tai, ar tai draudžia šios taisyklės ar ne, tačiau galėtų sukelti arba sukurti tikėtiną pažeidimą. Ypatingai jis/ji turėtų susilaikyti nuo:
  - LRTA išnaudojimo asmeninei naudai;
  - Suteikiant lengvatines sąlygas bet kuriam kitam asmeniui;
  - Dalinio nepriklausomybės ir nešališkumo praradimo;
  - Konfidencialios vidinės informacijos perdavimo;
  - Kenkimo darant priešlaikinius veiksmus įtakojančius LRTA sprendimus;
  - Sprendimų darymo LRTA vardu;
  - Poveikio griaunant visuomenės pasitikėjimą LRTA sąžiningumu;
  - Nederamų ar perdėtų dovanų, ar paslaugų nuo kitų asmenų priėmimo, siekiančių komercinės veiklos su LRTA ir jos partneriais;
  - Ypatingai nederamo elgesio netgi jam/jai nevykdant jokios pavestos užduoties.
3. Visi asmenys LRTA užimantys oficialią poziciją visą laiką turi būti tikri, kad nesupainios viešų ir privačių interesų. Visų pirma asmenims atsakingiems už LRTA ar susijusiems su ja labai patartina susilaikyti nuo dalyvavimo oficialiuose renginiuose būnant dvejose pozicijose (išskyrus kai tai yra suderinta su LRTA). Panašiai visi asmeniniai kvietimai asmenims atsakingiems už LRTA ar susijusiems su ja turi būti pirmiausiai adresuoti LRTA; jokie tiesioginiai LRTA nario iškvietai privataus komunikavimo pagrindu negali būti priimami iš kviečiančiosios pusės (asmeniniai kvietimai, pagrįsti draugyste už LRTA ribų, netrukdančios jokioms LRTA užduotims, neįtraukiami).

### **LRTA SOCIALINIŲ TINKLŲ GAIRĖS**

Socialiniai tinklai ar socialinės žiniasklaidos kanalai (toliau – socialiniai tinklai) iš esmės pakeitė mūsų bendravimo būdą. Vos kelių pirštų paspaudimais mobiliojo įrenginio ekrane su draugais, šeimos nariais ir kolegomis dabar mes galime kalbėtis ir dalintis informacija realiu laiku visame pasaulyje. Mūsų įrašai, pasidalinimai ir palaikiniai pavertė mus visus internetiniais ambasadoriais tiek rankinio, tiek LRTA veiklos srityse. Daugybė socialinės žiniasklaidos platformų siūlo neribotas galimybes skleisti teigiamą informaciją apie mūsų sportą ir pasiekti naujus gerbėjus.

Kiekvienas asmuo atsakingas už LRTA ar susijęs su ja, socialiniuose tinkluose turėtų komunikuoti tokiu pat principu, kaip ir jis/ji tą daro bendraudamas fiziniame pasaulyje bei vadovautis sveiku protu. Norėdama, kad asmuo atsakingas už LRTA ar susijęs su ja, galėtų naudotis socialiniais tinklais, LRTA sukūrė šia rekomendacijas, kurių reikia laikytis:

**Būkite skaidrūs** – internete naudokite tikrąjį savo vardą ir pasakykite žmonėms, koks jūsų vaidmuo yra LRTA, ypač jei rašote apie rankinį ir LRTA veiklą. Turėtumėte aiškiai pasakyti, kad jūsų išreikštos nuomonės yra jūsų pačių asmeninė nuomonė. Taip pat atminkite, kad nors jūs galite kalbėti apie LRTA ir jos veiklą, tačiau jūs negalite kalbėti asociacijos vardu.

**Gerbkite kitus** - su žmonėmis ir jų nuomonėmis elkitės pagarbiai, net jei jos skiriasi nuo jūsų pačių. Neskelbkite, nesidalykite ir nelaikinkite turinio, kuris gali būti laikomas įžeidžiančiu, grasinančiu ar nepadoriu. Savo socialinės žiniasklaidos žinutėse neskelbkite ar neplatinkite neigiamų dalykų apie kitus.





**Būkite atsargūs** – bet ką ką jūs viešinate, net ir tarp draugų, ir nesvarbu, kokius privatumo nustatymus turite, gali būti pamatyta (ir išplatinta) nepažįstamiems žmonėms, įskaitant žiniasklaidą, gerbėjus ir žaidėjus. Atminkite, kad viskas, ką skelbiate socialinėje žiniasklaidoje, yra vieša.

**Prisiimkite atsakomybę** - jūs esate atsakingi už turinį, kurį skelbiate, informaciją, kurią bendrinatė ar laikinate patinkančias žinutes. Įsitikinkite, kad jūs sieja tik tas turinys, kuris atitinka jūsų vertybes ir profesinius standartus, kurių iš jūsų tikisi LRTA. Prieš dalindamiesi informacija, visada turėtumėte įsitikinti, kad turite leidimą naudoti jos turinį.

**Konfidencialumas ir privatumas** - ne viskas turi būti dalijamasi socialiniuose tinkluose. Neskelbkite konfidencialios ar privilegijuotos informacijos, kurią jūs galite turėti dėl savo vaidmens LRTA veikloje. Įsitikinkite, kad gerbiate kitų asmenų privatumą, ypač ten, kur turite privilegijuotą prieigą prie ribojamų vietų, pavyzdžiui, renginiuose.

**Pagalvokite prieš paskelbdami** - mes norime, kad jūs skelbtumėte ar dalintumėtės teigiamomis žinutėmis ir vaizdais apie rankinį, LRTA ir jos įvykius, tačiau vadovaukitės sveiku protu ir pagalvokite prieš paskelbdami! Socialiniuose tinkluose neturėtumėte skelbti nieko, ko nebūtumėte pasirengęs pasakyti kam nors asmeniškai. Taip pat pagalvokite, kaip jūsų skleidžiamą informaciją gali interpretuoti kiti, užtikrindami, kad gerbiate kultūrinius ir tautinius skirtumus.

#### **Iškilo keblumų bendraujant socialiniuose tinkluose?**

Jei turite klausimų apie savo socialinių tinklų naudojimą ar norite aptarti konkrečią problemą, susisiekite su LRTA vydomaisiais organais – [info@rankinioteisejas.lt](mailto:info@rankinioteisejas.lt)

#### **Deklaracija:**

Žemiau pasirašantis asmuo atsakingas už LRTA ar susiję su ja, patvirtina, kad jis/ji dalyvaudamas(-a) bei vykdydamas(-a) bet kokias užduotis varžybose, jam patikėtoje veikloje, renginiuose prisiims visapusišką atsakomybę už sąžiningą, korektišką ir sportiniu principu paremtą elgseną, ir garantuos, kad jis/ji nepadarys jokios įtakos veiksams / varžyboms / rungtynėms ir kitiems teisėtai dalyvavusiems asmenims, ir nemėgins manipuliuoti jokiais sprendimais ar rezultatais. Tai apima daromą netinkamą įtaką, dovanų priėmimą, manipuliacinių pasiūlymų ir (arba) atitinkamų bandymų, susijusių su tam tikrų lažybų ar loterijų laimėjimais, išbandymą ir priėmimą.

Pasirašydamas žemiau asmuo patvirtina, kad LRTA elgesio kodeksas ir su tuo susijusios baudos bei prisiimamos atsakomybės už pažeidimus yra suprantamos ir patvirtinamos.

Pasirašydamas žemiau patvirtinu, kad perskaičiau ir sutinku laikytis Elgesio kodekso. Tuo pačiu gerbiu šio susitarimo raidę ir visumą.

**ŠIS DOKUMENTAS PATEIKIAMAS KAIP INTEGRALI BET KOKIO PASKYRIMO,  
PASKIRTOS UŽDUOTIES AR LRTA VARDU VYKDOMOS VEIKLOS DALIS**